యుద్ధం

నాంచేరు ఆ మద్దెన అంత జబ్బునబడి లెగిసినాల్నుంచి మడిసి మాసరా మార్టం, పెల్లాం యీరికీ మనసు ఖుసిగింది, కూతురు ఎంకట్సుబ్బికి ముత్తాబులకు కనాకట్టమయింది, అల్లుడు అక్కులాయికీ అలకల్లెగిసినై, మంచీ స్నేబకు యీల్లందర్నీ కనిబెట్టుకుండ ముసలాయికీ వుసారు మల్లింది.

తను బొమ్మలాటలే ఆడేడో, డబ్బే సంపాయించాడో, పేరే పెసిద్ధయిందో! యిదదీ అదివీ ఏది బలాందయిందీ తేలవను యీలవని యిశారాల్లో వుండాడు నాంచేరు.

‘సీసీ–యీ నేడయ్యా ?’

పొయిపొగ వూపిరాడకుండా ముక్కునా నోట్నా పట్టంలో ఎనిపే ఎనిపే దొగ్గలాకు పొప్పును ఆపన్న అణ్ణేబారేసి, ఆ ఎనిపే తెడ్డుసేత్తో పొగ యిదిలిచ్చుకోటంలో పొప్పు కారం కారంగా మొగాన ఆడీత రాసుకుంటా సీదర బాదరగా ‘ఆఫ్‌చీ, యీఫ్‌చీ’ అంటా తుమ్ముతా ఒల్లుతెట్టుకుంటా ఎటనవుతే ఏం యింటీ తలబడి ఏదటాపడ్డ ముసలాయినా పెర్నేసింది. నాంచేరు పెల్లాం యీరి.

‘ఏందమ్మదీ! ఒల్లట్టగుసుకుంటావ్ ? ఇల్లీడనే వుండాడు మర్రిసెట్టు కింద’

‘సూత్తుండావయ్యా, ఆ మడి సావజాన కూకోటం ?’

ఏసిన ముసుగు సెవిపాయలగుండా మెల్దీసి మోకాల్లమీనగుండా ఒల్లంతటా కప్పేసుకుని, ద్యానం ఏకాడుండా, యీరి ఎగురుడు అట్ట రెప్పనేసి, యిదికాదు అదనుకుంటా, మరోకాడకు ద్యానం బారుసేసి, ఆల్లింటికి ఆవకాడగా వుండ మర్రిసెట్టుకింద కూకునుండాడు నాంచేరు.

‘ఏందియ్యా, నూ యీ కూకోటం ?’

‘ఏందమ్మోవ్ !’

‘యిదేందమ్మా యీ మడిసీ ! బొమ్మలాట చంగ తట్టుంచు. అట్ట ముసుకేసుక్కూకోబోతే ఆ కాలవ గెట్టుకెల్లి శాపలు పట్టక రారాదూ, కాత్తె తుంగ కోసక రారాదూ! ఎండుమిరపగాయలని లబోదిబో కొట్టుకుంటండా తేడేం! అక్కులాయి మటుకు ఎన్నాలని సత్తాడూ ? ఏకాడికి దీపచ్చెమ్మాలె కూకుని–చరేగానీ, యిదేంది! అక్కులాయిని నాగచ్చొరం వాయిత్తా నన్నావంట ఏంపుట్టిందయ్యా నీకూ, సాన్నాయికిమల్లె ఓసోట కూసోకా ?’

'వాసిపాయే, ఎగ్రదకాయి మొగం నువూ! ఆణ్ణి లంకేసు కొత్తుండావు గానీ!'

'అటనే అంచువులే, తీసుకుంటా పెంజేరి మొగవేసుకుని! సిన్నెదవ, ఆడ్తో నీకేం పనొచ్చిందంట! నలుగుర్లో నంటయ్యా అల్లుణ్ణి నాగచ్చొరాలు పడ్తా నంటం? ముడుసాలె కాన్రాకుండా—'

'వాసివుండే! కొప్పొద్దన్నే వోళ్ళలేకా! మిత్తెదవ ఎంతకంటం వుండే మటుకు ఏలాపాలా లేకండా కట్టపడి సేసిన పదాలు ఆవజాన వరసదప్పి వాయిత్తా డంటే? పానీలె, మొంజోడని కాత్తె సరసంగానే 'ఒరె. యిట్టాగాదురా' అన్నా. 'వుం డాతల' అన్నాడు. యీడికి తరిబీదిచ్చింది యిందుకా అనుకుండా. ఆడ కదయిందీ? లచ్చనాసామి పదాలకాదంటే తప్పుడు కూతలు కూసేదీ, యిన్నా ల్నుండి ఆడికి నురిపోత్తే! తప్పురా, అన్నా! 'కొత్త పద్ధతి లేవయ్యోవ్' అని నాకంటే సెప్పటం? పాయదీసి మత్తెట్టి సితగపొడవద్దంటే, కోల్కొక్కరాయి ఎదవను? 'వాయి పావయ్యోవ్, సూశాంగాని' అన్నాదే! యీణ్ణి సౌరంతోటే పానివ్వాలంటే—'

'బానేవుంది, బజార్నబడి నలుగురు నవ్వాను! ఎంత సెడ్డా అల్లుడే, వుండ ఓ కూతుమా బాగుండ దనంటయ్యా, నువ్వీపన్లు సెయిటం? ఎల్లిపోతానని ఆడెందు కనాల్సొచ్చిందీ, సాగదియ్యాను నాసావు ఎందుకట్ట కావాలా! నీ యిశారా లేందో, నీ నచ్చిత్రాలు లెక్కపెట్టటాలేందో, సెవులు ఏల్లాడేసుకుని ముప్పొటా కూసోటవేందో, ఆడ కూడుమటుకు కాసుక్కూసోలేదు, సెప్పొద్దూ! తిరిగి నన్నాలు తిరిగి మూటల్తో తెచ్చుకుని తీసుకున్నన్నాలూ తీసుకుండావా! సేసిన న్నాలూ సేయించుకుండావా, యిగ కాళ్లు బార్జాపి కూకుండావు దేనికీకాకుండా. నీలెక్కలేందో, నీయవారాలేందో, సంపాయించి నన్నాలూ ఓరికి దారబోశావో యామో, వుప్పుడు నీకు ఆటలంటేనే పట్టిచ్చుకోకుంటివి, ఓ సెంప మాడిసత్తా వుంటె! యాలకుమటు కొచ్చి కూకుంటావు తినను, దొప్పలుసాత్తా.'

'యిదుగో యిటు జూసి మాట్డాడు? యీవజాన నీయవారాలేందో తేల వాల్చిందే! వుప్పుడు నూ పొప్పుతెడ్డేసుకు ఎందుగ్గా నొచ్చినట్టూ? యిటుసూడు! యిన్నాలమించీ సూత్తుండాగా మీయాటా! ఓయ్, నాంచేరుగాడ్తో యవారా లేదను కుండారో! యీడ యింకా నల్లరకతం వుందనుకోల్చిందే, తెలవలా? యిదుగో యీసోటు నే కరీదిచ్చికొన్నా. యీ యిల్లు నే గట్టిచ్చా. ఆడ కదయిందీ? వుప్పుడు నే తీసుకుంటా వూరక కూకుండా ననేగా నీ గెంగిరెడ్డాటా? యీ మా

టిను ! యీ పన్న నువు ఎల్లు. ఎల్లి పోతులూర్లో వుండ మునిసీబు కోటీస్పెర సాములోన్నవుతే ఏం, అడుండే వోర్నవుతే ఏం, ఎల్లి అడుగు. నాంచేరుగాడి రావణాసుర్లోరి యుద్దెం ఎట రకతం కక్కిందీ, ఆ దెబ్బకు మునిస్బీబుగారు సిత్తయి బంగారపు రచ్చరేకు లెట్టించ్చిందీ–'

'నువ్వేనట్టా, మే మ్మటుకాదలా–'

"వుండూ–నువుం డాతల ! యిను ! అయిందీ ! పుల్లిపురంలో వరాల్చెట్టి ముంగల ఆ మహాజనంలో, నే పద్మాహంబన్ని ఆట ఆ త్తంటే, ఆట మద్దెన వరాల్చెట్టి లెగిసి, యీ నాంచేరుగాడికి నాలుగువరాలు పెజెంటుసేసి, ఏవన్నాడూ ? పో: ఎల్లి తెల్చుకురా, వుండు–ఆయవదానంలో, పోలాయి పుల్లాయి ముటాలు నోట్కి తెరవలేదంటే నీ ఎడంకాలి జోడు తీసుకు తన్ను. ఒద్దంటే అప్పుడను. మీసం మెలేసుకు తిరిగా ! ఓయ్ ! పూరకనే తిరిగానంటా ? మొగాణ్ణనిపించుకు తిరిగా ! సంపాయించా. ఆట్టాగాదంటే, మీరు కులికిందీ ? పో, తిన్నారనుకుంటా ! కాలదర్మాన కాయలాపడ్డాను· వుప్పుడు కాదంటే మీసంచు యవారం బయటి కెల్లు కొచ్చిందీ ? తెగతిన మరిగీ, యీడు కాత్తె తిరుగుణ్ణపడ్తే, గోసీ లిప్పుతారంటే ? యీ అక్కులాయి ఎదవ ఏడుత్తా నాలుగు డబ్బులు పెట్టినంతమాత్రాన ఈడ, అసలోడు అడదయినట్టంటే ? ఇదుగో, ఈదారప్పోగు అట్ట ఒదిలేత్తా, ఆడు బెట్టిన కానీకాసుల మీన. కాత్తె ఎడం తగిలేతలికి, ఒక్కోల్లకు నడుపుఁలు సల్లొదిలి, పన్జేసుకు బతకాలంటే పడిసత్తారంటే ? మిటకరిత్తా, పొప్పు తెడ్డేసుకుని ఎగురుకుంటా ఒచ్చా ? పా అవకాడకు. ఇది ఎప్పుటికైనా నుప్పు తునకను కోల్చిండే !"

'అచ్చి,' అనో తుమ్ముదులిపేసి దొగ్గలాకు పప్పుకూరకాడికి దొల్లుకుంటా ఎల్లింది యీరి.

* * *

ఎర్రపంచకట్టాడు. పైన గళ్ళకండవా మత్తేశాడు గొబ్బిర్చవుఁరు బట్టించి, ముంగలజుల్పాలు, ఎనకజుత్తుముడి అనగ దువ్వాడు. సెవులకు కమ్మలు, సేతిన బెత్తం, కాల్లకు కిర్రుసెప్పులు, దూలవాఁలె తాటికంబవాఁలె వూల్లోకి బయలెల్లాడు నాంచేరు.

'ఏం నాంచారయ్యోవ్, కాత్తె సుమారుగుందా ?' అ నోమంగలాయిన. 'వాసి, నాంచారయ్యోవ్ !' అని ఆల్లమ్మతో ఓ కుమ్మరమ్మాయి. 'ఏం దురగమ్మోవ్, బాగుండా ?' అనడిగాడు నాంచేరు తలుపుసాట్నుండ ఆ కుమ్మరి

మడిసితో. 'ఆ! కాత్తె, నయంవేనా?' అందా మడిసి తలుపోరగా సేసుకుని. 'ఆ, మళ్లీ కనిపిత్తాగా!' అనేసి ముందుకు నడిశాడు నాంచేరు. 'మళ్లీ పీరు బజార్న పడ్డనే!' అంటూ మోతాబ్బాయిబు.

'ఏంరోవ్, నాంచేరూ. బాగుణ్ణట్టేనా?' ఆ నెంకట్సుబ్బయ్యగారు. అని ఓవిదానేంటి, ఆనాటికి మళ్లీ నాంచేరు నాలుగు యీదులా నలుగుర్నీ సూత్తా, పూరాసన సందులుగొందులా పీలుత్తా వుసారుగా తిరుగుతుండాడు.

'నాంచేరయ్యోవ్'

ఎనక్కి తిరిగి సూశాడు నాంచేరు, ఎవరబ్బా అంటా పరీచ్చగా- కడాకు పోతులూరి జంగవోం రబ్బాయిని గురుతుపట్టి, 'బాగుండా వంటియ్యా, జంగవయ్యా?'

'ఎన్నాలకు ఎన్నాలకు నాంచారయ్యా? నూ శాన్నాలు కాయలా బడ్డావంట! యీ మద్దెనే మామునుసుబోరు నీ యిసయం అంటంటే యిన్నా. వాసిదీనెమ్మ. నువ్వు ఆ సివర్న ఏం యుద్దెం ఆడావు, నాంచారయ్యా! యిప్పటికీ కల్లముంగ లాడ్తుండ దామాట! రకతం కక్కిందన్నారంటే నమ్ము. నాలుగేళ్లు కాలేదంటా వుప్పటికి?'

'కాలా మరీ! ఆడ మనోరంత బాగుండారుగా? మళ్లీ ఎటన్నా బయల్లెల్లక తప్పేటట్టులా. ఏదీ, యీ మద్దె మత్తిరంలేక యాడకీ కదలకనే పోతినీ!'

'యిదుగో, నాంచారయ్యోవ్? యీ సంకురేత్తిరిముంగలగా మా పూరోసారి నూ రాల్సిందే, సెప్పొద్దూ!'

'ఆం రాకేంసేత్తాంలే, బతికిబాగుండాల గాని?'

'అట్ట కాదులే, నూ రాల్సిందే! ఆడ్డాకెందుకూ. నూ కుశాలగుండావని మా మునుసుబోరింటే గాలిపడగల్లా గొదల్డా, మోతాబ్బాయిబుల్నీయాల కల్లా? హుంహుం! నవ్వొచ్చుద్ది వుప్పుడుకీ, ఆడాద మీ ఆసిగం తలసకుంటంటే! మీ మిటాంతావున్నట్టేగా? యిదుగో, యీపనేందో సూసుకుని ఇయ్యాలే ఎల్లనూ మావూరూ? నీకెందు కాడ గబ్బులెగుపుతాగా!'

* * *

"ఒరే. నే నేది కాదంటారా, అక్కులూ? కాయలాపడ్డానక పేసీలొచ్చినై గాని-అస లెందుకు రావాలంటా? ఎన్నాలు ఆటలాల్లేదూ. ఎన్నాలు ఓరి కోరు సరసంగా పాలేదు? ఎంత సెడ్డా, నే నీకు మావంనే గదంట్రా! ఒకేల రానే ఒచ్చినైరా. పేసీలూ? నేను నీకు మావంనే కదంట్రా? పోతులూరు మునిసీబు

రామని కబురుసేసె! ఎంత్రా. న్రాలోఝులు సార్చీసు యిచ్చేత్తినా మళ్లీ కాత్తె గెట్టిబడి, అనక ఎల్లి ఆడ వర్చం కురిపియ్య్నంట్రా! కాదంటా. అక్కులూ ?'

'నే సెబుతున్నా యిను మాఁవా- నేను నీకన్న ఎంత సిన్నోణ్ణయినా, నాక్కూడా కాత్తె గేనం రాల్సిందేగా యీయాలకూ ?'

'కాదన్నా నంట్రా ?'

'నేనూ కాసినికూసిని యిన్ని పదాలు ఆ దీడ నేర్చుకుండా నంటావా కాదంటావా—?'

'అదుగో, ఆడే సరసంగా పొమ్మనేది నేను. యింటిర్నా, అక్కులు ? మనం మనవంతా ఓటంటూరా. నువు సాట్న ఎన్ని బొతికినా. ముంగల తరిబీదు నాకాదే కాదంట్రా తిన్నదీ? ఓముటా వుందంటే, ఎవుడో ఓడు గీసినగీత అవ కాడకు దాటి పోగూడ్దన్నమాట, అయిందీ—'.

'ఏం దా అయిందీ? లాబాలన్నీ నిన్నే గుంజుకోమనా? నాకూ పెల్లాం వుందయ్యోవ్ !'

'శాశా! సంపు ఎదవను. నీ సెపన్లకు పాల్చడ్తే! ఆమాత్రం ఎటనో సద్దు కోనూ? నాకు మటుకు తెలవదంట్రా.'

'ఎనక, వోపాలి కమ్మలెద్దెత్తానంటివే నాకూ ?' అంది కూతురు యెంక ట్చుబ్చి, సందు సూసుకుని.

'వాసి నువుఁడే, యవారాల మద్దెన దరువాలె !' అని యిసిగాడు నాంచేరు.

'దాన్ననమాకయ్యోవ్, పిల్లముండ, దానికేం తెలవదు, అ య్యెయ్యా కావాలంటం తప్ప !' అంది యీరి, ఎంటనే అందుకుని.

'నువ్వేందే, సింతపొండు రుద్దినట్టు పెతిదానికీ? ఆ సీకట్లో కూకోరాదూ, పేడకువ్వాలె ? నువ్వుండాడ-అదిరా యవారం. అక్కులూ ! ఎంతదెచ్చినా మన జనాబాకే కదంట్రా? మొదులు మన సంపాదన నెంత! ఏకాడికైనా ముటామీనా గురుండాల్రా, అక్కులూ, పక్కోళ్లు నోళ్లు తెరవను యీ లవుద్దంట్రా, ఈవజా నో కట్టు మీనుంటే ?'

'నే సెప్పేదంతే, మావాఁ. ఎంత నీకూతురైనా నా పేల్లావేఁగందా? దేని కైనా కరుసు మాకూ వుంటుందా, ఎంత కలిసుండా, పేసిల్లేకండాబోతే ఏనాటికైనా సుకం వుంటది.'

'అదిగదీ నేననేది' అంది యీరి, యవారం ఓ యిదానాని కొచ్చినట్టు గెహించి.

'వాసి పాయే, పీతమొకం నువ్వూ-అంతేన్రా, అక్కలూ మాట చరుదుకు పోటం కావాలి ఏకాడికైనా. కరుజులుంటై సూడూ ? ముసలాయి గాడుండాడు. పానీ ఎటనో సద్దుకు పోక తప్పు ద్దెట్టా?'

'ముసలాయి డబ్బులిట బారేయ్ నేనిత్తా. ఆతలాడు లబోదిబోకొట్టుకుంటాడు' అంది యీరి బిర్రుదంగా.

'సితగ బొడుత్తా, తంటా లెవారాలు కరిపావంబె-టపేర్లంజా!'

* * *

ఆర్నెత్తి పోతులూరు సెరువుగెట్టు దెగ్గిర జూవిసెట్టుకింద జనం కిటకిట్లాడ్తుండది.

నాంచేరు రావంరావణా యుద్దెం సూడను వూరి జనవంతా వుసారుగా తోసుకు నొత్తుండారు. నాలుగు సమచ్చరాల కిందట సివరసారి ఈ యుద్దాన్ని సూసిన ఈ వూరిజనం మద్దెన అంత కాలీ తగిలి, ఈనాడు పెదానంగా మునిసీబుగారు నాంచేర్ను రావించటంతో జనం మరింత అట్టాసంగా సేరి కూకుండారు, ఆటపందిర్ని పెటాపెట్లాడిత్తా,

తెరముంగల మూడునాలుగు లాందర్లు సరిది, లోపట్నుంచి, తెరముంగలకు అప్పడే బొమ్మల్ని కాన్రానీకుండా, ఓ సిన్న లాందరేసుకుని బొమ్మలన్నీ నెట్టాల్సినోట్ని తెరమీనకు సరుదుతుండాడు ముసలాయి, మిగతా మూటాకన్న ముంగలగా కూడు దినొచ్చి.

జంగవోంరబ్బాయి తెల్లరేకలు దిద్ది, తడిక సందులకుండా తలకాయిమటుకు లోనకు నెట్టి "నాంచారయ్యోళ్ళు యింకా రాలే దెట్టా ?' అని ముసలాయి నడిగాడు సొరవున్నాడికి మల్లే.

'ఎవురయ్యా నూ, మెగానావజాన ముగ్గులేసుకు యిప్పట్నుంచీ కంత లెతుకుతుండావ్ ? ముగ్గుబుట్ట తియ్. పాంవుకర్రకు పన్దగిలే ముంగలగా' అన్నాడు ముసలాయి, పెత్తనం సెలాయిత్తా.

'ఆం, నేజంగవోరబ్బాయిన్లే. ముంగలగా నీ తుట్టెమొగాన్నోపాలి సూసి పోదావంని యిటొచ్చానూ ! యిది పోతులూరుగానీ, మునిలేసాలెయిక, కొత్తె కని పెట్టి పోవయ్యోవ్, నువు ఎవురువోగాని, ముసలాయినా.'

ముసలాయి మూలలకాడ సరిది, తడిక సందులకాడికి ఎల్లేతలికి, అడావుడిగా నాంచేరూ, ఎనకాత్లే యీరి, ఎంకట్సుబ్బి, ఆల్లనంటుకుని అక్కలూ లోనకొచ్చారు, మునిసీబుగారింట్లో బోజనాలు సేసి.

'ఏందిరా, నూ గొనుగుతా పనంతా ఆవజాన యిడిసేసి గత్తిలు తిరుగుతుండావ్ ? మునిసీబు గారొత్తుండారు. సప్పుసప్పున కానీండి !' అంటా నాంచేరు ఆదరాబాదరా ఆటబద్దల్ని తెరమీద బొమ్మలకు పిన్నీసులు గుచ్చటం సాగించాడు, పని నందుకోమంటా పక్కోరికి సైగలు సేత్తా.

యీరి సల్లగా నాంచేరుకాడికి సేరి, 'ఆట కాత్తె కనిబెట్టి పోనివయ్యోవ్, దూకుడుమీనుండావు గాని ? అని సెవిసేసింది. 'నువ్వేందే నక్కేరు బంకకుమల్లే పట్టుకుని సాగదీత్తుండావూ ; నీ బంగారక్క యవారవేందో సూసుకో ?' అంటా తోసేసుకుని, 'ఏదిది, యిదది' అనుకుంటా, పనిన తవుల్లాడు కుంటంశాడు, నాంచేరు వుసారుమీన.

పోతులూరు మోతాబ్బాయిబు బిరుసుగెడ్డం లోనకు నెట్టి, 'రైట్ ! వేగీ కానిచ్చెయ్ నాంచారయ్యా, మునుసుబ్ కీ వొచ్చీ కూకుండార్' అని, ఆ యిసయం మునిసీబుకు సెప్పి, ఆరి ఆదరు పెకారం అల్లరిసిల్లర జనాన్ని ఆడీడ తట్టి, తెర ముంగల నిలబడి యీ విధంగా సెప్పాడు :

మల్లీ నాల్గుసమచ్చరాలగ్గాను ఈ నాంచేరు ముటా రాటం అయిందనీ, మునుసుబ్‌గారు, ఇంకా పెద్దపెద్దోరు ఆటసూడను పెత్తేకం గొచ్చారనీ, కాత్తె పిల్లల్సొద యిన్నానీకుండా సూత్తా, యుద్దం మొదల బెట్టబోతుండారు గనక, బద్దంగా వుండాల్సిందిగా మునుసుబ్‌గారు సెబ్తుండారోహో !' అనేసి తన సోటు కెల్లి కూకుండాడు, తెరిపిగా తెరకాపడ్డా.

బయటతట్టు లాందర్లార్పెయటం, లోపడ దీటీలు ముట్టియటం ఓపాలే జరిగేతలికి, యుద్ధానికి ముంగలగా యీది కంటంతో బాటు, ఆడుకుంటా బంగారక్క పెత్తెచ్చమయింది తెరమీన.

'ముక్కు సూడు ముక్కందము సూడూ ; ముక్కునసుండా నా ముద్దు పోగును సూడూ, బంగారూ నాపేరు సుంగారవతీనమ్మా, బామలారా.'

'గొప్ప పెబువులుండారు బంగారక్కా, సెయ్యెత్తి దండంబెట్టు బంగారక్కా, మిమ్మల్నందిర్నీ ఆదరించి ఈయాట నే యిత్తుంద, శ్రీ మునిసీబుగార్కి అనేక పెమానాలు సెయి బంగారక్కా.'

'అ నాయిదంగా సబోరిని ఇశారించి, ఆటలాడి, పాటల్పాడి, అల్లుడు కేతిగాడ్కి రావరావణా యుద్దం సూపించను, మొగుడు జుట్టు పోలిగాడు రాకతలికే, కేతిగాణ్ణి ఎతుక్కుంటాబోయింది బంగారక్క సింగారముగనూ.'

యింకూసేపుటికి మరికొన్ని దివిటీలు ఎలిగి నాలుగుపక్కలా ఎల్తురు

సద్దుకునేతలికి, మొత్తం యుద్ధభూమి కల్లకా పడింది. యిటుపక్కాగా, స్రీరాంపులోరు, లచ్చనాసావి, ఆంజినేయుల్తో కలుపుకుని కోతిమూకలూ, అటు పక్కాగా రావణాబెమ్మా. ఇబీసన కుంబకర్నుల్తోటి రాచ్చస మూకలూ యుద్దానికి తయారుగా వుండారు, సెలనం లేకండా, ఎనక దివిటీల ఎల్తురుకు ఒకే దృష్టితో మెరుత్తా.

యుద్దానికి తయారవుతా, వుసారుకు సిందుల్దొక్కుతుండ నాంచేర్ను ఈరి సల్లగా సవరదీత్తా 'ఆడాడ అల్లుణ్ణి కనిబెడ్తా, ఆణ్ణేం అనక, కాత్తె అడ్తో సుమారుగా పా వయ్యోవ్,' అని మల్లీ అదిలిచ్చింది.

'వాసి, నువ్వేందే నాకు, ఆరంబంకాడా? ఆట సుమారుగా పాకపానీ, మీ ఒల్లు నారదీత్తా.'

'నువు మింగలగా తూలమాకయ్యో, యిదేందో పెడ్మదంగా వుందీ!'

'సెక్క యిరుగుద్ది! సుబమా అంటా-నా కసలే తిక్క రేగుతుండది, పా ఈణ్ణుంచి. వొరె, అట్ట నీలు కారుత్తా నిలబడ్తా వేందిరా? పోయి, రాములోరి చంగతేందో సూడకా?' అని అక్కుల్ను ఇదిలిత్తా, తనెల్లి రావణాబ్బెంవను బట్టాడు, కాల్లకింద లయసెక్కను సరిచూసుకుంటా.

అక్కులు గంభీరంగా పెల్లాం ఎంకట్సుబ్బిని దెగ్గిరగా వుండమని సైగ సేత్తా, ఎల్లి రాములోర్ని బట్టాడు, కింద సెక్కను వాలుగా సూసుకుంటా.

డబ్బాలు డబడబ లాణ్ణెయ్? సెక్కలు కటకట్లాణ్ణెయ్! 'ఆహాహాహాహా! వువ్వొహూహూహో? యిక్లి యిక్లి!' అంటా యింతకారం సేశాడు నాంచేరు, ఆటపందిర్నీ, అక్కులాయినీ ఒనికిత్తా.

యుద్దెం ఆరంబంవయింది.

'హే సీరామసెంద్రా?' అని కాలికింద సెక్కను తపీమని లయగా తొక్కాడు నాంచేరు.

'హో రావణా!' అన్నాడు అక్కులు కిందకాలు లెగవక.

'మాట శొట్టంగరానీ, ఎదవా–నీకు సీతామ్మోరుకావాలా సీరామసెంద్రా?'

'కావాలి, రావణా'

'నాసెదవా, జావగారుత్తావ్ నోటెంటా? యిరగబొడుత్తా సొంగ గార్చావంటే. పా ఆతల్కి-రావణోర్ని పట్టు' అని అక్కులాయిని రావణోరికల్లి నెట్టి, తనెల్లి రాములోర్ని బట్టాడు నాంచేరు.

'ఏయీ రావణాబ్బెమ్మా! నీకు నరకంలోకూడా తావులేదోయీ!'

‘నీకు యాడాలేదు,’

‘యిను? నా సీతామ్మోర్ని నువు సెరబట్టావు?’

‘నాకు శానా అగసాట్లగా వుంది.’

‘మాట కరకట్టుగారానీ, ఎదవా-యిగ నిను సచ్చినా యిడువను రావణా!’

‘నువు అన్నాయంగా సత్తావు, సీరామా!’

‘ఆఁ ఆఁ ఆఁ!’

యియ్యి హి హి హు హో!’

‘జూటాకోరెదవా, నూ నాకాడా!’ పెల్‌మంది అక్కులాయికి. సెక్క లెగిసింది అంతరిచ్చానికి - తోసుకుని రెండయింది సాంచేరు నెత్తిమీన-కూలి పొయ్యాడు యుద్దెబూమిన. రకతం కక్కింది యుద్దెబూమి-కీసుమంది ఊరికంటం. తడిక సందుల్న జంగమోరబ్బాయి జావై పొయ్యాడు.

*